

BESZÁMOLÓ A HELYI ADÓZTATÁSRÓL

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. §. (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy e törvény felhatalmazása alapján az Önkormányzat Képviselő-testülete illetékességi területén rendelettel helyi adókat vezethet be. A helyi adóztatási jogot és ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítását az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény is biztosítja, melynek célja az adózás rendjének, az eljárás törvényessége és eredményessége érdekében az adózók és az adóhatóságok jogainak és kötelezettségeinek szabályozása.

Tengelic Község Önkormányzatánál az alábbi adók kerültek bevezetésre:

- Magánszemélyek kommunális adója többször módosított 18/2000. (XII.15.) önkorm. rendelet
- Helyi iparüzési adó többször módosított 10/1999. (XI.25.) önkorm. rendelet
- Idegenforgalmi adó 18/2008. (XII.10.) önkorm. rendelet

A többször módosított 10/2004. (VII.1.) számú önkormányzati rendelet a talajterhelési díjről, a 14/2011. (X.20.) számú önkormányzati rendelet pedig a mezei őrszolgálat létesítéséről és működéséről rendelkezik.

Ezen adónemekhez kapcsolódó számlákon kívül kezeljük még a gépjárműadó, késedelmi pótlék, bírság, egyéb bevételek, idegen bevételek, illeték, termőföldek bérbeadásából származó jövedelem számlákat is.

A helyi adóztatásról utoljára 2011. évben adtam számot. Az adóztatás főbb feladata

- ✓ magánszemélyek kommunális adójának megállapítása,
- ✓ iparüzési adóbevallások feldolgozása,
- ✓ gépjármű változások adatainak feldolgozása, az adó kivetése,
- ✓ termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó,
- ✓ a talajterhelési díj bevallások feldolgozása,
- ✓ idegenforgalmi adóbevallás feldolgozása,
- ✓ mezőéri járulék megállapítása, feldolgozása, beszedése, behajtása,
- ✓ az adók beszedése és behajtása, nyilvántartása, elszámolása és ellenőrzése,
- ✓ köztartozások behajtása (rendőrhatóság és a jegyző által kimutatott szabálysértési, közigazgatási bírságok, szemétszállítási díj (2012. évben), állatvédelmi, növényvédelmi, erdővédelmi bírság, környezetvédelmi bírság, igazgatási szolgáltatási díj, munkaügyi bírság stb.),
- ✓ méltányossági és részletfizetési kérelmek elbírálása,
- ✓ adóigazolások, adó- és értékbizonyítványok kiadása,
- ✓ tájékoztatás a lakosság felé az adójogszabályok változásairól.

Továbbiakban tájékoztatom a Képviselő-testületet a bevezetett adónemek mértékeiről, valamint a 2012. és 2013. évben kiadott határozatok, illetve fizetési meghagyások kiadásáról és a hátralék behajtás érdekében tett intézkedésekről.

Magánszemélyek kommunális adója:

Kommunális adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki a naptári év első napján az önkormányzat illetékességi területén levő építmények közül lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész /továbbiakban együtt: építmény/ tulajdonosa, beépítetlen belterületi földrészlet /továbbiakban: telek/ tulajdonosa illetve az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakásbérleti jogával rendelkezik. Amennyiben a lakásbérleti jogviszony alanyai bérlőtársak, akkor valamennyi bérlőtárs által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban, az abban megjelölt magánszemély tekintendő az adó alanyának. Ilyen megállapodás hiányában a bérlőtársak egyenlő arányban adóalanyok. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt, telket az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult /továbbiakban együtt: tulajdonos/ az adóalany. Valamennyi tulajdonos által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban a tulajdonosok az adóalanyisággal kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost is felruházhatnak.

Az adó mértéke 2012. és 2013. évben is:

- ✓ építményre 9 000 Ft/év
- ✓ telekre 1 000 Ft/év

A kiadott határozatok száma:

- ✓ 2012. évben 834 db határozat,
- ✓ 2013. évben pedig 37 db határozat került kiadásra.

2012. évben mértékváltozás történt, emiatt magas a kiadott határozatok száma, 2013. évben azonban csak a változások miatt (adás-vétel) került sor határozat kiadásra. A magánszemélyek kommunális adója tárgyában az adóalanyok bevallást nyújtanak be és adóhatóságunk az említett bevallás alapján állapítja meg és veti ki a fizetendő adót. Az adókötelezettséget érintő változás-bejelentési kötelezettségnek azonban az adóalanyok sajnos ritkán tesznek önként eleget, a tudomásunkra jutott változás esetén – sokszor késve – küldünk adóbevallási nyomtatványt.

Iparüzési adó:

Az iparüzési adó mértékét Tengelic Község Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi iparüzési adóról szóló rendeletben határozta meg. Állandó iparüzési tevékenység esetén az iparüzési adó az adóalap 2 %-a. A vállalkozók többsége fegyelmezetten teljesíti kötelezettségét.

Bevallások száma:

- ✓ 2012. évben 133 db
- ✓ 2013. évben 119 db

2012. évtől önkormányzatunk ellenőrzéseket kezdett ezen adózók között. 2012. és 2013. évben is. Mindkét évben 7 adózót ellenőriztünk. 2012. évben 4 módosító határozatot kellett hoznunk adóbefizetésről, 2013. évben pedig 1 módosító határozatot szintén adóbefizetésről.

Gépjárműadó:

A gépjárműadó úgynevezett átengedett központi adó, melyből származó bevétel 2003. január 1-jétől egészen 2012. december 31. napjáig teljes összegben az önkormányzatnál maradt, és az adó mértékét sincs hatásköre az önkormányzatnak meghatározni, az a gépjárműadó törvényben kerül szabályozásra. Az adóztatás alapja 2004. január 1-től a központi hatósági nyilvántartás. 2007. január 1-jétől jelentős változtatásra került sor, amelynek célja a vagyonarányos közteherviselés elvének érvényesítése a gépjárműadóban. Ennek alapján a személygépjárművek körében (személyautó és motorkerékpár) az adó alapja a korábbi önsúly helyett a személyszállító gépjármű teljesítményen kW-ban kifejezve.

Változatlan maradt az adó alapja az autóbusz, a nyerges vontató, a lakó pótkocsi – önsúly -, illetve a tehergépjármű– önsúly + raksúly 50 %-a – vonatkozásában. 2009. január 1. napjától változtak a tehergépjárművekre vonatkozó szabályok. A lérugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyerges vontató, tehergépjármű, autóbusz esetén 1200 forint, az előző kategóriába nem tartozó gépjárművek és pótkocsik esetén 1380 forint minden megkezdett 100 kg után az adó mértéke. A személygépjárművek esetében a teljesítményen túl a gépjármű gyártási éve is befolyásolja az alkalmazandó adótételt.

Az adó mértéke a gépjármű gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kW, gyártási évet követő 4-7. naptári évben 300 Ft/kW, gyártási évet követő 8-11. naptári évben 230 Ft/kW, gyártási évet követő 12-15. naptári évben 185 Ft/kW, gyártási évet követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 140 Ft/kW.

A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCIV. törvény 32.§ (1).bekezdése szerint - a gépjárműadóról szóló törvény alapján – a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40%-a a települési önkormányzatot illeti meg. A szabályozás alapján 2013. január 1-jétől a gépjárműadó megosztott bevétellé vált, 60%-ban állami, 40%-ban önkormányzati részesedéssel. A gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségből származó bevétel 100%-a az önkormányzatnál marad. Főszabály a kivetéses adónemeknél – így tehát a gépjárműadónál is - , hogy az adó alanya egész évben az, aki az év első napján az adótárgy tulajdonosa, tehát évközi tulajdonos változás esetén is az előző tulajdonost terheli a tárgyévi adókötelezettség.

Ezen adófajtában a kiadott határozatok száma:

2012. évben 368 db

2013. évben 272 db

A határozatszámokban a gépjármű tulajdonosváltások, a forgalomba helyezés, illetve kivonások szerepelnek. Ezekről a változásokról minden hónap 20. napjáig az Okmányiroda szolgáltat adatot önkormányzatunknak. Ezen adatszolgáltatás alapján állapítjuk meg év közben a gépjárműadót.

Termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó:

2003. január 1-től mentes a termőföld bérbeadásából származó jövedelem, ha a termőföld haszonbérbe adása alapjául szolgáló, határozott időre kötött megállapodás eléri az 5 évet. Ennek alapján nem kell 20% jövedelemadót fizetni a bérbeadásból származó jövedelmek után. Éppen ezért ebben az adónemben a bevétel nagyon minimális.

Idegenforgalmi adó:

Az idegenforgalmi adó alanya az a magánszemély, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma. Az adó mértéke személyenként és vendégéjszakánként 300 Ft. Az adóbeszedésre kötelezettek az általa beszedett helyi adóról a tárgyhónapot követő hó 15-éig kell bevallást tennie. Az idegenforgalmi adónem havi bevallásokhoz kötötten kerül előírásra és ennek megfelelően kell a beszedőknek az adót a beszedést követő hó 15-ig a megfelelő számlára utalni. 2012. és 2013. évben is 1 adózót érintett ez az adófizetési kötelezettség.

Talajterhelési díj:

2004. július 1-jétől új fizetési kötelezettségként a talajterhelési díj beszedéséről is hivatalunknak – mint elsőfokú adóhatóságnak – kell gondoskodnia. A talajterhelési díj a község azon lakosait terheli, akik a műszakilag rendelkezésre álló közcsatorna-hálózatra nem kötöttek rá, de szennyvíz-kibocsátók. A díjfizetési kötelezettség önadózáson alapszik, melyet a tárgyévet követő év március 31-ig bevallással kell teljesíteni. Mentés az egyedül élő lakossági kibocsátó, aki a tárgyévben betölti a 70. életévét.

2012. február 1. napjától a környezetterhelési díjról szóló törvény alapján a talajterhelési díj egységdíjának mértéke 120 Ft/m³ összegről 1 200,- Ft/m³-re emelkedett. A területérzékenységi szorzó változatlanul 1,5. Ez azt jelenti, hogy minden egyes elfogyasztott m³ ivóvíz után 1 800,- Ft-ot (1.200,- Ft egységdíj x 1,5 területérzékenységi szorzó) kell megfizetni annak a fogyasztónak, aki a kiépített csatornahálózatra nem kötött rá.

Bevallások száma:

- ✓ 2012. évben 105 db
- ✓ 2013. évben 105 db

Egyéb adóhatósági feladatok:

Kiadott adóigazolások száma:

2012. évben 14 db
2013. évben 15 db

Az illetékköteles adóigazolásokat rendszerint hitelfelvétel céljából adjuk ki.

Kiadott adó- és értékbizonyítványok száma:

2012. évben 64 db
2013. évben 70 db

Adó-és értékbizonyítványt bíróságnak, önálló bírósági végrehajtónak – árverési, végrehajtási ügyben –és önkormányzatoknak hagyatéki ügyekben illetékmentessen adjuk ki, egyéb esetben például magánszemélyeknek hitelfelvétel céljából 4 000 Ft illeték ellenében.

Köztartozások behajtása:

- ✓ Rendőrkapitányság által kimutatott közigazgatási bírság: (70 %-a a kimutatott szervvé, 30 %-a pedig az önkormányzaté)

2012. évben 25 db

2013. évben 29 db

- ✓ Szabálysértési bírság:

2012. évben 16 fő

2013. évben 4 fő

- ✓ Helyszíni bírság

2012. évben 22 fő

- ✓ Szemétszállítási díj:

2012. évben 158 fő

2013. január 1-től a szemétszállítási hátralék behajtását nem az önkormányzatok, hanem a Nemzeti Adó és Vámhivatal végzi.

- | | | |
|---------------------------------------|-------------|------|
| ✓ Erdőgazdálkodási bírság 2010. évben | 2013. évben | 2 fő |
| ✓ Erdővédelmi bírság | 2012. évben | 1 fő |
| | 2013. évben | 1 fő |
| ✓ Növényvédelmi bírság | 2013. évben | 1 fő |
| ✓ Munkaügyi bírság | 2012. évben | 2 fő |
| ✓ Igazgatási szolgáltatási díj | 2012. évben | 2 db |
| | 2013. évben | 4 db |
| ✓ Gondnoksági díj behajtása | 2012. évben | 1 fő |
| | 2013. évben | 1 fő |

A bírság behajtások kimutatása után felszólítjuk a hátralékosokat, hogy egy megadott határidőn belül rendezzék a tartozásukat.

Amennyiben a felszólításra nem teljesítik a befizetést, akkor további behajtási cselekményt indítunk el (letiltás, inkasszó) .

Közben beidézzük az ügyfelet és meghallgatjuk a tartozás rendezése érdekében. Ha az idézésre nem jelenik meg, újbóli idézést kell kibocsátani. Ha arra sem jelenik meg, rendőrrel kell elővezettetni, melynek költségeit az ügyfél fizeti.

A rendőrség által kimutatott szabálysértési bírság és helyszíni bírság behajtását 2013. január 1-jétől már nem az önkormányzatok végzik.

Adóhátralék behajtása:

A kivetett adók hátralékának behajtása nagy munkát igényel. A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát nagyban akadályozza, hogy az adós személyek fellelése, munkahelyi adatok lekérése és a bankszámlaszámok megkérése külön utánajárást igényel. Ezekon túl a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza a jövedelem. Sajnos egyre többen vannak akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya vagyis munkanélküliek. Sajnos sok hátralékkal rendelkező adózó nem dokumentált „fekete” jövedelmet szerez, a jövedelemforrások felderíthetetlenek, illetőleg többen minimálbérre vannak bejelentve, a nyugdíjasok nyugdíja alacsony, a segélyek pedig nem vonhatóak végrehajtás alá.

Az adóbehajtás érdekében minden évben azon hátralékosoknak, akik március 15-ig, illetve szeptember 15-ig nem fizették meg az adójukat fizetési felhívást bocsátunk ki, ami nem kötelező, de a méltányos eljáráshoz szükségesnek tartjuk. Amennyiben az adóalanyok határidőben nem fizetik meg az adót, a behajtás iránti eljárásban a törvény szigorú szabályai szerint kerülhet sor a végrehajtási cselekményre. Ennek érvényesítése mellett érdemes előbb fizetési felhívást küldeni a tartozás rendezésére, mely néhány esetben eredményre vezet. Ha az adózó ennek ellenére sem fizeti be a hátralékát, úgy megkezdődik a végrehajtási eljárás. Ennek során azonnali beszedési megbízást bocsátunk ki az adós számlájára, munkabér illetve nyugdíjletiltást kezdeményezünk, vagy megkeressük a Nemzeti Adó és Vámhivatalt a hátralék beszedése érdekében. A hátralékosok munkahelyével kapcsolatos információkat megkeresésünkre a Tolna Megyei Egészségbiztosítási Pénztár szolgáltatja.

Vállalkozóknál azonnali beszedési megbízást nyújtunk be a bankszámlájuk ellen. 2011. évtől a NAV-ot is megkeressük 10 000 Ft feletti tartozás bejelentéssel.

A gépjárműadóban az egy évet meghaladó hátralék esetén forgalomból való kivonásra tehetünk javaslatot az okmányiroda felé. Ez az intézkedés eredményesnek bizonyul, mert legtöbb esetben ezt követően az adót megfizették és a befizetés igazolásával az okmányiroda nem vonta ki a forgalomból a gépjárművet. Így a gépjárműadó hátralékot csökkenteni tudtuk.

Vannak olyan esetek, amikor azonban a behajtás, forgalomból való kivonás során tulajdonos váltás történik. Ilyenkor az okmányiroda nem tudja a gépjárművet kivonni a forgalomból. Ez a hátralék természetesen megmaradt, mert az adott évben az adózót terhelte az adó, ezt már csak újabb intézkedéssel, letiltással, vagy egyéb módon lehet csak behajtani.

2012. évben az adóhátralék behajtása érdekében a következő intézkedéseket tettük:

- ✓ 277 db fizetési felhívás
- ✓ 41 db idézés
- ✓ 12 db ismételt idézés

2013. évben az adóhátralék behajtása érdekében a következő intézkedéseket tettük:

- ✓ 330 db fizetési felhívás
- ✓ 70 db idézés
- ✓ 21 db ismételt idézés

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2013. évi adóhátralék behajtást október elején kezdtük meg, így az adatok 2013. november 30-ig kerültek feldolgozásra. A behajtások még nem zárultak le.

Letiltás:

2012. évben 69 db 1 295 749,-Ft összegben.

2013. évben 88 db 3 003 303,-Ft összegben (a behajtási tevékenység még folyamatban van).

A behajtási cselekményeknél látszik, hogy egyre több azoknak a személyeknek a száma, akiknek felszólítást kell küldeni az adó befizetése miatt. 2013. évre a letiltás összege majdnem a háromszorosára emelkedett. Ezt a talajterhelési díj drasztikus emelése is befolyásolja, de nem csak abból adódik. Az összegekből látszik, hogy 2013. évben az adó befizetési morál romlott.

A letiltásokat nem minden esetben tudtuk foganatosítani és legtöbbször a következő évre húzódik át. Előfordul, hogy a letiltás megérkezése előtt az adózónak megszűnik a munkahelye, nem rendelkezik letiltható jövedelemmel, esetleg a hátralékot már megelőzi egy másik folyamatban lévő letiltás.

Többen élnek azzal a lehetőséggel, hogy részletfizetési kérelmet nyújtanak be önkormányzatunk felé a hátralékuk megfizetésére. Így az adóhátralékot nem egy összegben, hanem a törvény által meghozott határozatban leírt részletekben fizethetik meg.

A vállalkozók esetében a hátralék érvényesítésére azonnali beszedési megbízást nyújtottunk be a bankszámlájuk ellen.

Azonnali beszedési megbízást

2012. évben 8 adózó,

2013. évben 10 adózó bankszámlája ellen nyújtottunk be.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 161/A.§ értelmében az önkormányzati adóhatóság megkeresheti az állami adóhatóságot havonta, a tárgyhónapot követő hó 15. napjáig a legalább 10.000 forintot elérő helyi adóval illetve gépjárműadóval összefüggő tartozás végrehajtása céljából.

2012. évben az összes hátralék (előző évek és az idei év) 9 471 215,- Ft, mely magában foglalja a NAV-nak átadott hátralékot is.

2013. évben az összes hátralék (szintén az előző évek és az idei év is) 10 443 757,- Ft, mely szintén magába foglalja a NAV-nak átadott hátralékot illetve a felszámolás és jogutód nélkül megszűnt vállalkozók hátralékát is.

Az inkasszóra és letiltásra kimutatott hátralék illetve a részletfizetések folyamatosan érkeznek, melyek szintén átnyúlnak a következő évre is.

Szeretném kiemelni, hogy az összes hátralékból a késedelmi pótlék 2 580 075,- Ft, mely évről évre folyamatosan emelkedik. 2013. évben a talajterhelési díj drasztikus emelése is nagyban befolyásolja a hátralék összegét.

A hátralék befizetések jelenleg is folyamatosak a felszólítások és a behajtási cselekmények eredménye alapján, ezért a hátralék csökkenése várható még év végéig és a jövő év elejére is.

A továbbiakban is az adózás rendjéről szóló törvény adta lehetőséggel élni fogunk a hátralék csökkentése és behajtása érdekében.

Az adó előírás és bevétel részletezve a mellékletben.

Kérem beszámolóm megvitatását és elfogadását.

Tengelic, 2013. december 4.

A beszámoló elkészítésében közreműködött:

Séta Péterné adóigazgatási ügyintéző

Tolnai Lászlóné
Jegyző